

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes száma ára: 15 krajczár.
Előfizetheti csupán a kiadóhivatalban vagy B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyílásra vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: három hasábos petisor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszámoltotnak.

Bélyeg minden beutazásnál 30 kr.

Nyílástér garmond sor: 20 kr.

Előfizetési felhívás!

A „NÓGRÁDI LAPOK“

1892. év II. félére.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 60 kr.

Felkérjük egyszerűen lapunk t. előfizetőit, hogy hátrétközve kiegyenlítsék és előfizetéseiket megújítsák szíveskedjének.

Kék László,
kiadó és lapfőnök.

Horráth Danó,
főtitkos szerkesztő.

1891-1892. az.

Nógrád vármegye alispánjától.

Felhívás Nógrádmegye közönségéhez.

Vecsekli, Ó-Bást, Vaukert és Nagy-Gécs községekben a folyó éven pusztított tűzvészek, valamint a Császár község határárt önkorlati jégterés által vármegyénk lakosságának egyrésze 50.000 frtot meghaladó — nem biztosított kárt szenvedtén, számos család lett hajléktalan.

Törvényhatósági bizottságunk, szemben ezen óriási csapással, 163/802. közgy. számú határozata értelmében, egy ad hoc kiküldött inszurgáji bizottságunk 1737 frtot becsofított rendelkezésre és vármegyeszerte könyvtáradomány-gyűjtést rendelt el. — Ezen határozat alapján intézem kéri szózatotom Nógrádmegye lelkes közönségéhez; és tudva azt, hogy akkor, midőn szűkebbkörű hazánk — szeretett vármegyénk — lakosságát a sors sújtó keze látogatja meg, mindekor készségesen teszi le könyvtáradományait a jótékonyaság oltárára, tudva azt, hogy a jótékonyaságot tehernek nem tekintii, de oly emberharáti hazafias kötelességnek, mely a nyomor által kiszajított könyvek felszárításában leli legszebb jutalmát, — kérem, hogy az ezen számon állt a loconzi polgármester és rendezőkapitány, a járási főszolgabírók és szolgabírók, valamint minden községi és közigazgatás kiadott gyűjtő-ívekre feljegy-

zendő adományait, kiki lehetsége szerint szentelje hajléktalaná lett polgártársaink felségelésére.

Kelt B.-Gyarmaton, 1892. szeptember 23.

As alapszó bejelyi:

Tihanyi Ferencz,
főjegyző.

A század vége a társadalomban.

Azt mondja Shakespeare Lear királyban: „A miljen a kor, olyanok az emberek.“ És az a nagy ember jól ismerla a világot, jól ismerla gyarló emberlétsáit, midőn ezen igazságot kimondotta. Tekintünk végig a történelem korszakait és mit látunk: látjuk a római gladiátort, a mint halálos sebeivel oldalában, a nézők tapsai közt összesomlik a küzdő porondjáo, össze szuritra ajkát, nehogy csak egy jajkiáltás is elárulja óriási szenvedéseit. És mi utja neki ezen bámulatos lelki erőt, mi a ténnyek ezen brutális élvezet gyönyöreit! A testi erő, a leati épség büszkesége, mely fölöttük dominál. Látjuk a középkor fanatizmusát, melytől áthatva, ezren meg ezren hagyják el esendes lakukat, idegen földre harcolni a hitetlenekkel egy szent eszméért, egy mindent háttérbe szorító, dicső gondolatért, melynek neve: vallás. Majd meg elűnt a középkor barbarizmusa, szerte fúszott a lovagkor ideális világa és a társadalom egész beragyogta a renaissance hatalmas fénye. A művészetek virágzásnak indultak és a világismeret üldös szelleje lengedezett mindenfelé, megteremtve a barbarizmus helyett a humanizmust, a fanatizmus helyett a józan erkölcsi becsület fogalmát.

És mi maradt meg mindebből? Mint a villámhárító aranyhegyét lassan-lassan elkoplatja, meg rongálja az idők viharja, ugy ama szép kornak is csak roncsai maradtak már fenn. Még küzd ugyan a vallás szent hite a világ profanismusával, még étel halál harcát vívja az idealizmus a materializmus önző eszméivel, de általában azt tapasztaljuk, hogy a kor és a társadalom világszerle három nagy

bajban szenved. E három nagy baj: az anyag imáds az ábrándvadászat s az erkölcsi lazsáltság.

Vannak ugyanis emberek, kik mindent csak az anyagimáds helyeznek, minden törekvést csak oda irányoznak, hogy az anyagimádsban leljék fel életcéljukat: hogy pénz és vagyon által éleket birjanak maguknak szerezni, hogy ezen anyag alapszó vergődjenek befolyásra és a gőg butaságában mit sem akarnak tudni a felsőbb osztály éssmekörrel, és csakis az anyagtól várják saját öröket.

A második nagy baj, melyben társadalmunk szenved, az ábrándvadászat, mely mondhatnánk: az előbbinek majdnem homlokegyenest ellentéte. Sokan elterve a biztos alaptól, elérve az adott viszonyoktól a körülményektől, légréákat építenek, elérhetlen célokat hajhásznak s annyira elmerülnek ezekben, annyira vadászak, kergetik, úzik: hogy elérhetősre kártékony, néha tilos és veszedelmes eszközöket is használnak. Ily irány természetesen bajba, veszélybe sodorhatja az egyént, de veszélybe döntheti a társadalmat is vagy annak legalább némely osztályát, rétegét.

És ismét vannak mások — s ezek talán legszámosabbak, mert nemcsak különögesen, mint saját osztály állanak, hanem egyéb körökből, részint az anyagimáds, részint az ábrándvadász körökből kapnak kontingenst — kik oly térre esapnak át, hol nincs többé jellem, vagy csak olyan, mely nem bír többé azon fűsséggel és értékkel, melylyel eszméket szeriel tulajdonkép birnia kellene. Ilyenek szoktak aztán gúnyolai mindent, mi az erkölcsiesség és erénykörebe tartozik; ugy élnek és cselekednek, mintha az Isten nem is ruhátta volna fel őket felsőbb tehetségekkel s emberi méltósággal.

E háromhoz csatlakozik aztán egy negyedik, mely tulajdonkép mind a hármat magában foglalja: a nemzetiségi gyűlölet a vallásban. Az egyik megtanulja gyűlölni a másikat, csak azért, mert az egyik a Rajnán innen, a másik a Rajnán túl született, az egyik ember halálra öldöki a másikat, mert az Isten más módon, más szóval imádja. — És hová fajul mindez! Im a büszke franczia, ki egy egész világnak parancsolt, most baráti pohárt

TÁRCZA.

Sámsonvára.

Kopár kőszikla áll
A dűldező vár,
Ned csak néha száll
Az emlékezet már.

Hol vannak az álgyúk?
Hol a coengő karók?
Nem hallánk szorjak,
Csend van neszt sem hallak.

Nyugoznak a hősök,
Magyar, török, tatár, P.
Úres hagolyfészek
Ez onaldék is már.

Közleg az alkony,
És ha nézek hátra:
A nap forlót szorok,
Südüik a Mátra.

Majd szálló lengedez,
Nézők esendü mörög,
Hallgatom: mi ez?
Tud a melőlő szorj?

Ah! bíb káprázat!
Kéltetek úk régen;
Az illesce callagrat
Hagyog már az égő.

Kopár kőszikla áll
A dűldező vár,
N emlékeimél
Csak én álmodozom.

Tülnécsy István.

Gimesi gróf Forgách Ferencz szécsényi véghad főkapitánya, barsi főispán.

— Történelmi elbeszélés, I. rta V. kötet. —

(Polytárs)

(2)

1845-ben Kata 16 éves volt, gyönyörű korom fekete hajjal, magastermet, szép fehér arcubőr, égi két szem, sokszor méltó tekintéssel, hozzá a végtelen lekötelező sima modor. Általában szerelre volt, mainapon különösen jól nézett ki, szokottnál vidorabb volt.

Az ebéd után folyt le, nagy volt a bőség az étel és italban, a mielőtt felemelkedett volna a bárri asztalra, a sipesok egy magyar nótát fújtak. A vár ura felhívta a fiatalokat, hogy táncra kerelkedjenek, s nem kellett nagy biztatás, a fiatalok elkezdtek járni azt a lassú magyart az akkori szokás szerint a város előtt (corras duzent körül circa mensam).

Gróf Forgách Miklósné szül. Hosszányi Kötter, Rakorszky Lőrincz Kata legkedvesebb barátjánál Rajcsányi Dórával; ki a közeli Sátrcsó városban lakott, Rajcsányi Dóra, ellentétle volt Kátának — aranyosbörű baj — hosszúz arca nemes éllel — inkább bánatos mint derült kedély — de még az öreg Forgách György is táncra kerelkedett; a vár urától kikért és nyert engedelem után, a még mindegy ifjan kíséretű vár asztalával s azt hatalmasan megforogtatta.

Úr, Gróf Forgách Miklósné szül. Hosszányi Kötter, Hóvay Andrásné szomszédságában állt a szász becsületes, szemei azonban mindig az egyetlen fán a fiatal Ferenczen csüngtek, látszott mennyire szereti a szerellett megérdemlő fát és midőn egész közelibe toborzottak, oda fordult Hóvayhoz . . .

— nézze csak begyelmel! mily szép pár lenne fiam és Kátából? — Úgy is egymásba lesnek, legalább Zeuzsd azt mondotta; — volt a felelet.

Még a két órád ily megjegyzést tett, addig a fiatalok már többet mondhattak, mert Ferencz egész nap sem táncolt volna mással mint a szép Zeuzyógró Kátával. Még a fiatalok ily mutatott, addig az óráok az asztalnál poharoztak, beszélgeltek a politikáridi magyar és

német közötti versengésről és más napi eseményekről. Csak Jakuska János arankon látszott a rozg kedr; nem tudott azai az ideáral kibékülni, hogy az ő mennyasszonya folyton és pedig mindig Forgách Ferenczrel tánczol.

A tánc egész tartott, az egész vendégcsereg szabadba vágyakozott, csoportosulva mentek a várkertből a szász Vág folyót, és a közelben levő Óvár, sztracsáni-vas félekert.

Mint jelenleg akkor is az volt a szokás, hogy mindenki ahhoz csatlakozott, ki őt közelebből érdekelte. A veletlen vagy kismértás folyán Forgách Ferencz Kátához került, azt vezette a kertbe s vele nézte, bémulta azt a természetet, melyben nincs csalfaság, hol minden dombon, lombon, az Isteni végtelenség egész pompájában fénylik.

Beszélgettek, — beszélgtek esendes volt — s mesoly, a szikrázó szem bizonyítá boldogságukat és az egyetlen pillantás elég volt arra, hogy egymást boldognak tegyék.

Kata az ifjú nagy fekete szemében viszon ismerlet látott csillogni. Félre tekintett red, mert tudta, hogy néma pillantása is, a szerelem vallomása leand, Szive óhajtozik, de a szemérem megütoztta e néma, de mindent mondó tekintetet.

Még lehetett habla a tánc után s az esti szélle jól esett kiprullt arcának. Nyájban beszélgtek egész körömbös dögökről, hozzájuk szegődött Rajcsányi Dóra. Ő is belevegrült a beszélde. Ki is sejté, hogy a két ifjú érti egymást s oly jó esett lelkének boldogságukat láthatni, nem is irigykedett, hisz ő is boldog lehetett volna, de gyáva rölegénye, — mert már az volt, — eserbe hagyta azért, mert az anyja elevene a házasságot. Azon idő óta még szorokotabb lett, csakis Kátának panasolta el haját és búvárait.

Azon korban, midőn ez események folytak, bajszkaint a várakat, az erődményeket, a szorokot fértelen harcavágygyal ostromlák; az ellenség lövegeit orozlám bátorsággal rohanták meg; de a bőlgy szívet ostromlani nem voltak oly bátrak, mint a mai kor fái.

Ferencz is azai előgedott meg, hogy a mecsék öléggé beszélték egymással, előggé akirulák azt, hogy

becsült az ezaki medrével, pedig még ég hatan a sód, melyet a nagy Napoleon Mészáros alól alho-

Talajnyom azt mondá a francia kamara élé-

Műkedvelői előadás. A b-gyarmati műkedve-

Két szimfónia került csop; az egyik Moszertnek a

A másik szimfónia Kieseljudy Károlynak „A párt-

szeretők egymást, hogy szerelmük örökös leendő; és

Jakusits a vár őrnagy a kijelentést hallva, felkeresett

Volt a társaságban egy labanc kapitány, születés-

Forgáchot bántotta ezen beszéde és elfogadta,

Forgách ez előadásánál, az őrang urak, de még a

Jakusits a vár őrnagy a kijelentést hallva, felkeresett

„Ez hisz az egész lélek és szabadság, nem fog

A vendégek újra az asztalhoz telepedtek, a tá-

Mismerést edemelnok a rendezés urak is, névze-

Az előadást a „Balassa” fogadó díszes emeleti

Készítettek, asztalok: Aninger Lászlóné, Baintner

Végül megjegyeztük még, hogy Ipolyvágyról Pang-

Felhívás és kérelem a magyar nemzethez!

Van szerencsém a magyar nemzetnek költudomá-

Ezzel egyszermind tisztelettel jelenem, hogy a

Dóra és Zonyogh Kata között foglalt helyet, hogy ez

Ha mégis megértették egymást. A nőket bámulatos

Kata sem volt kirótt, ő is tudta, hogy szeretve

Most Kata volt az elpirulás, a helyett, hogy múlt

A jég meg volt törve, vacsora után, már szaba-

A férfiak bor kocska között tovább mulattak, a

A vár őrnagy leányával és Hajdúnyi Dorával egy

... az ostor kedves anyám, ha Forgách győzni fog,

telő magyar beszéde de egyszerűsége költsége és fárads-

Herczegény, 1892. szeptember hó 24-án.

Tanúgy.

9. Karacs-Keszi község egy a törvény kívánal-

10. Karacs-Keszi községben az izraeliták a vár-

A zugtanítás a község bírja jelenléteben beszün-

11. A lapujtói római kath. iskolát, mely egy butal-

De tekintve, hogy egy tanító oly nagyszámú tan-

Mire néve a községi bíró és az iskolaszéki elnök

12. A lapujtói ág. hitv. evang. iskola bár igen

Mintihogy pedig az iskolaszéki elnök Lapujtói köz-

13. A karacs-alsói római kath. iskola tanterme

... Miért ahnád ezt Jakusitsnak? ... ő nem

... igaza van kedves nőmém, a lőtakaró Forgáché

Kata szép szemét Dorára fordítá, de mit sem szőlt,

Lassan-lassan eszend lón a várban, csak néha hal-

A leányok is lefeküdtek. Dóra a multra gondolt,

ily fiatalon és már is átment a családja oskoláján,

mi minden remélt, mi mindenre számított, nemcsak

Kata a vár őrnagy leányával és Hajdúnyi Dorával egy

Szerelmi szerelemmel és viszont szeretettel, az az

(Folytatás következik)

sem képes: a minthogy az ily állapotot egészségügyi törvény értelmében tűrni nem lehet, a községi előjáróságot felbirtam, miszerint az iskolafentartó egyház községgel illetve iskolaszékhelytel egy részéről iskolahelyiség állításáról gondoskodik.

Mire nézve a községi biró ama meggyújtató nyilatkozatát biram, hogy az egyház község a türelmetlen állapotokat belátván, egy új iskola építtetését jövő tavasz beállítását fogadta be.

14. A karancsberégyi római kath. iskola létfogatalma nézve a törvény igényeit kielégítene ugyan, de az itt észlelt piszok a randaságnál fogva a legnagyobb kifogásolás alá esett.

A tanterem a biró nyilatkozata szerint három év előtt meszeltetett ki, mely idő óta természetesen a piszok annyira ellepte a tantermet, hogy abba ily állapotok mellett az ifjú nemzedéket beemelni nem lehet. A szegény tanító lakása hasonló sorsoltság állapotban van a inkább csigány gunyhóhoz hasonló, mint egy a törvényes kiváltságokkal biró tanítót minden körülmények között megálló tisztességes lakáshoz. A tanterem bútorzata egy korcsmái asztalból s lószékkel, felszerelése pedig nébány rongyos fali olvasó, s természetrajzi táblákkal áll; az árnyékszék pedig mely a trágyadombon van elhelyezve, szintén hasznavehetetlen.

A fiaskola, mely a törvény szerint a kertészeti gyakorlatok oktatására van szánva, a községi előjáróság által az egyházközségi tífó szigorú tilalma dacára akadémia maggal öltetett be. S tekintve tovább, hogy a tanító még 1887. ében véres verejtékekkel kiérdemelt tisztességét még most nem jutalhatta, képzeltbe, hogy ily viszonyok mellett a tanítótól nem lehet egyebet várni, mint határtalan nagy elégedést.

A dolgot ily állásánál fogva az iskolaszéket meg a birót komoly következmények terhe alatt utasítottam, miszerint jelszét s egyáltalán tovább nem türelhető állapotokon haladéktalanul segíteni kötelességének ismerje.

Mire nézve a községi biró s társasága teendői N napi záros határidőn belül való elkészítetést ígerte, a tanítót pedig kontrol gyaránat a munkások fogantatásáról szóló jelentés tételre felbirtam.

15. A pilisi római kath. iskolát a legzsebb rendben s tisztaságban találtam, a padok ugyan kifogásolásra alá estek, mely bajos azonban az ottani derék plébános úr leheltségig még folyó tanévben segíteni fog.

16. A daróczi római kath. iskola hasonlóképp rendbe hozott s jelenleg kifogásolásra alá nem esett.

17. A vilkei római kath. iskola, szintén lehetőségig tisztítottatott, minthogy azonban szűk voltánál fogva a tanulóleányok egyszerű befogadani nem képes; az egyházközségi tífó addig is, míg az iskola helyiség újabb felépíttetésük váltakozó tanítási rendszert hozott be.

E helyütt még kell jegyzetnem, hogy Vilkei az új iskola építése jövő tavasz beállítását fogantatja fog vétetni.

18. A töröcsői római kath. iskolánál elrendelt számszerű kibővítés máris eszközölködött, jelenleg a épület, mely kellőképpen felszereltetett, a törvény kívánalmait teljes mértékben kielégíti.

E alkalommal mély tisztelettel jelenem, miszerint a felsorolt iskolákat Borbás Géza vilkei római kath. egyházközségi tífó kiserítésben felülvizsgáltam, tekintve, hogy enné hosszabb ideig tartó hivatalos körülmények alkalmával nevezett ifjóságon a népelelési felvilágosítás iránti lelkesedést s nagy buzgalommal felismeri alkalmam volt, s tekintve tovább, hogy, kivéve a terényi iskolákat s, többi mind egyháza kerületében tartozik, azon alázatos kérelemmel járulok a Tökintetes közigazgatási bizottsághoz, miszerint tudomás s németi számszerű intézkedések megtétele végett ezen jelentésem kiadványozását részére elrendelti mellőltatassék.

Méltóságos Gróf Főispán Úr!

Tökintetes vármegyei közigazgatási bizottság!

Az előterjesztett havi időszaki jelentésomból látni mellőltatik, hogy megyénk népoktatása máris szép fejlődésnek kezd indulni s biztosított Méltóságos Gróf Főispán urat s a Tökintetes vármegyei közigazgatási bizottságot, miszerint mindaddig míg tapasztalt jóindulattal engem nézve, de magasztos teendőkben támogatni mellőltatik, népelelésünk fokozott mérvében s nagyobb arányokban képes lesz magának tért hódítani.

Kiváló tiszteletem nyilváníttással vagyok

B. Gyarmaton, 1892. évi szeptember hó 12.

Méltóságos Gróf Főispán Úr

Tökintetes közigazgatási bizottságnak

alázatos szolgája

Kosztka Mihály,

bir. tanfelügyelő.

Határozat:

A kir. tanfelügyelő előterjesztett havi jelentése, melyből Négyvármegye tanügyi állapotának szép fejlődése észlelhető, örömdetes tudomás vételével a vármegye közigazgatási bizottsága Kosztka Mihály megyénk tanfelügyelőjének torábbi buzdításul köszönetét nyilvánítja.

A jelentés a vármegyei alispán, és Borbás Géza vilkei római kath. egyház kerületi tanfelügyelő úrnak tudomás vétel végett kiadatul rendeltetik.

Szólóink jövőjéről,

az „Estergomi Közlöny“ kötetében, rénk nézve is tanulságos esiktek kiáll:

Lassanként elérkezik ideje annak, hogy szőlők ültetéséhez szükséges eszközök beszerzése felől a gazda elmélkedjék s ily elérkezett ideje annak is, hogy a szőlők jövőjéről alkalomadtán mit is ismét elmondjunk egyet-mást. A kérdésnél rendkívül talányosnak, mesésnek tűnt az fel, hogy a hegyi szőlőket amerikai alanyokra ojtott szőlőkkel ültessük be.

A sok különböző hírek, s sok sületlen áres beszéd, a sokféle bölcselkedő silány tanácsok, s helytelenül keresztülvitt kísérletek sikertelensége, azután még hozzá az a nagy kö-hó, lársma, mellyel az egyes balsikerű vállalkozások, retelenen sokat ártoztak az új szőlőszektnek. Ha ez előtt 5-6 évvel oly tisztán, tárgyilagosan adtak volna elő az új szőlők beállításának tanácsait az arra illetékes szakértők mint az eu létfogalom szerint lehettek volna manapság a szőlőszektet felettébb sokkal előbbre valóban.

Pedig hát azt lehetett volna tenni, mert Franciaország egy évtizeddel majdnem előttünk járt; s akkor már azon gyakorlati tapasztalatok birtokában voltak melyeknek ki létkéban manapság mi eléggé nyugodtan és bátorsággal feleltünk az akciókba.

Meg kellett volna azok gyakorlati munkaközeinket tanulni, s minden okosbódóságtól menten, egész népies irányban öselem szerint úgy mint talán mi is irunk, sok ezer, vagy talán százezer példányban könyvotálni, díjtalanul a s szőlőszekt körül szertortani. En azt hiszem, ezen eljárás oly rendkívüli eredményeket szült volna, melyek kimagyarázhatlanok.

A helyütt az egész védekezés titokzatos mesterséges műnek tüntetett fel, melytől az egyetemi munkás népség kétségbeesett.

Végére hát eljutottunk oda, ahol látuk, és így manapság tudjuk azt, hogy az amerikai alany a neki alkalmas tulajban ellenáll; tudjuk azt, hogy az ojtványok sikerülnek s tartósak — tudjuk azt, hogy az ojtványok tetemesen nagyobb termést adnak, mint az európai ökök. Tudjuk, hogy az ojtványokat miképen kell elő állítani. Most már csak az a kérdés áll elő: kifüzteti-e magát ama roppant fáradság s kiadás melybe az új szőlők előállításai kerülnek.

Úszintén szólna, ahogy ma állunk, hogy a megfelelő finom minőségű borainkat is alig bírjuk még elő adni(?) s értékesíteni: nem igen nagy reményvel kersegtethetjük magukat.

Az 1845. ében termelt jobb borainkat 25-26 forintjával adtuk el! S azon időből megtartott borokért most nem akarunk 30-32 frtnál többet adni!

A gyenge silány borkak, vagy a bomok borkak meg van az ára. Ezek egy bizonyos magas árt elérnek: jobbat, kétszeresebbeket majd nem mint azelőtt. De a jobb minőségűek azok nem kerestettek, illően nem fizetnek.

Már pedig mi hegyi szőlőnkkel csak is a jobb minőségűeket fogjuk teremteni, s ha azok kiőbb is oly alacsony ársban fizettetnek, alig lehetne a gazdáink befeleltetők tökélyének és szorgalmának eredményét elérni. S ha ez a helyzet állandóan igyeketnek, nem igen nagy kedvel helbe a költséges és fáradságos új szőlőszekt terére lépni.

De vizsgáljuk meg kissé részletesebben a helyzetet, honnét veszi az eredetét?

A gyenge borok kereszteltek azért, mert csak lépeltetnek értékesebb hegyi boraink elejébe. A lelketlen ösreket megfektik, megzinezik, megfeszerezik; ha kell cukrozotnak, lisztlik, szitálják, pancsolják, míg végre a kész körülalékokt kellemesebbéll megkeresztelik.

Igy szölettek: a budai, szekszárdi, egri, visontai, stb. vörös borok szűlelési éreiknek telésés szerinti megállapításával, úgy a hegyaljai, éremleki badacsonyi, stb. borokból holmi agyafurtt egyelőlek hozzáadásával lesz ritilng, baktort, sumirtit, muskotály, sat. Azután kereso felsőbbre bulellaba beontik, mint a ledér hólyg cimlapokkal kicifrártatik, tetszetővé teletik s faanyag látszan felszolgáltak s előttél áll: igyál! . . . He nincs más, hát a nagy köbőség ehhez is hozzá fanyalodik!

Pedig hát ahogy nincs! De mikor eten panes, kererék és hamisítás, a mai korban mehet s nagy perczentel nyujt, miért adna a kereskedő az igazi még a pénzében letrő jó borokért megfelelő árt? . . .

Ha es továbbra is így mehetne akkor és is lehetne a tollam s azonnal tudnék még azon új-szölőmen, melyben több évi fáradságom és vagyonom egy része befektetve van. Nem buzdítanak senkit, nem bírnék szőlőszekt körül járójában, s búneket tartanám, a vagyonomban megtámadott szegény, becsületlen szőlőszektet, hogy idejéket, pénzüket, ily természetlen tere rigrék.

Hitemen bízam benne, hogy ez emé maradtat így sokáig, mert nincs értelmes, okos ember, ki eme esuf visszafélést ne ismerje s el ne kélje. Legfőbbek azok, akik ezen álmennel korosztalot ily felhasználták.

Legközelebb lehetett öttenni azt, hogy a bura sorait kívén hordozó nagyok engedjék eme bor-leadáséget írni. Kagedjék különbözően most, mikor a köbözéggel az új-szölőszekt helyreállításánál annyi irányú segélyt nyujtának s oly nagy bizalomra van szükség.

Magam a késedelem is lankasztólóg hat, a bizonytalanság méginkább. Manapság még azon helyrebe vagyunk, hogy minden aggodalmaktól, melyek ez irányban bennünket aggasztottak, megszabadulhatunk.

Megszabadíthat bennünket a szakminisiternek a legújabb költészetes alkalmával tett kijelentése, melyben kimondja, hogy a borkgyártás beállításának törvényjavaslatával kész, s még es ér folyamán a ház elő terjesztendő.

Téhat a borkgyártás be lesz állva s elérkezik az idő, midőn a nagy köbözés ismét valódi s nem tallim-bort itatik! . . . Elérkezik az idő, midőn a jó borkak megadják illó árt, s így az új-szölőszektbe teendő befektetés és fáradság kifizetendi magát.

Most már csak időre, pénzre és istendárára van szükségünk, mert az újabb, az olasz bor csak mamos, attól egyáltalában nincs mit félnünk.

Nincs ok félnünk, mert az a mi hegyi borainkat silány minőségűnél fogva konkurencziát nem csinál; — az a ki a mi kitűnő borainkat issza, nem fogja elzárni az olasz borra fesszétel.

Azért tehát egész bátran mehetünk az új szőlőszekt terére. Aki előbb kezd, előbb veszi hasznát. Aki nagyban

termel, nagyban szűretel. Fel tehát egész bátran az új szőlőszekt munkájára

Hírek és különfelek.

Gróf Zichy Ferencz németi kir. tárnokmester ár 6 nagra szeli látogatását az országgyűlési és delegációs-ualis terendők miatt későbbre halasztotta.

Fényes esküvő volt Budapesten szept. hó 24-én a deákterv ev. templomban. Virág Andor 1-30 osztályú kir. mérnök és Szencsey Emma kisasszony, rakúdtak egymásnak öök bússágot. A főtárs körül délszlaki virágok voltak elhelyezve, a legzsebb virág-gurizánost azonban a menyasszony környezd nyolcszáz szál koronáslány káperle; nevezik: Csengey Gizit, Dessewffy Ilonka és Kamilla, a két ki Degefeld gróf kisasszony, Szustika és Katica, Maresz Ilonka, Némethy Margit és Kámer Ilona kisasszonyok, kik az elegans menyasszony mellé keretűll szolgáltak. Nasznagyk voltak: Degefeld Lajos gróf 5-ispán. Sebők szászdos, Tomcsányi Mór és Dessewffy Odón urak. Az esketés szertartást Horváth Sándor lakács végezte, ki a fiatal párhoz hosszabb beszédet intézett, lebbeször könyekig hátra meg a menyasszonyt és a tisztos örömsztűlték.

A Hivatalos Közlönyből. Dietrich Bező váci kir. járásbírósgáj díjnak a síleki kir. járásbírósgájhoz írtoók. Dónán s az y Béla pestridéki tárnokmestri díjnak a szécsényi kir. járásbírósgájhoz rágrahajlóvá neveztetik ki. Medve csek y Kornél b. gyarmati járásbírósgáj irnok ezen állásban az igazságügyminisiter által megerősítetett.

A kulera veszedelmét, egy látszik, aligha fogjuk kikérőlni, nemcsak a hatóságok, de minden egyes polgárnak kötelessége tehát oda hatni, hogy megriatassanak az övntételekeseit. t. i. a mértéktelen roadás el, a város kül és belbiztonsága, s a naponkénti fertőlelés. Akiik pedig annyit intés és figyelmeztetés dacára a tisztaság tekintetében mulasztás követnek el, azokat a hatóság bizonyára más módúll is fogja tudni arra szertítani. A városi kolerabizottság, értesítőlékek szerint, holnap d. u. 4 órákor öltet tart.

Az aszód-gyarmat-losoncai vasútványban kedvező fordulat állott be. Ugyanis, mint biztos forrásból értesültek, a gödöllői uradalom 60 ezer frt erejűg kézu ezen vasut vonal javára törzsszerényekben hitványozni.

A Kosuth ünnepélyek vármegyénk több községében tartották, de kétségkívül legvirálőbb ezek kösűt a dobrocsi ev. egyháze, mely egyháze Kosuthot dísztagjává és örökös főfelügyelővé választá s ezt egy — Holles Danó úr által szerkesztett ádróló feliraltban tudtatta az agy hamfal. Eszerint Kosuth vármegyénkben immár két ev. egyház felügyelője, u. m. a sámonházi és a dobrocsi egyháze.

A Pajor-jubileumra, mely ökt. hó 18-án fog megtartatni, nemcsak városunkból, de a vidékről, sőt Honvármegyéből is többen kerestűnek. A jubileum részletes műsora legközelebb ki fog adatni. Előre is jeleztek, hogy az ünnepek d. e. 11 órákor vesendi kezdődik, melyet díaz ebéd követend. A díszebéd iránt Tapolcsányi Ferencz vártagy úrnál kell megtenni az előjegyzéseket.

Jegyzői usigorint tartott szept. 28-án Tihanyi Ferencz helyettes alispán elnöklése alatt. A 7 jelöltből körül az irásbeli és szóbeli vizsgát sikerrel kiállották: Balogh János, Hacsakajó Elek, Majzik Péter, Weimert Ottó, Zimányi István, Szurdusz Ferencz.

A szentmihályi vásár B. Gyarmaton szeptember hó 26-án és 27-én tartatott meg. A forgalom elég silénk volt így a piacron, mint a kereskedésekben. A marhaszársra fel volt hajtra 1522 drb marvasmarha, 478 drb 16 és 4112 drb birka.

Körjegyzői változások. Tereksón Lónárd Béla, Romhányban Zsákó Bező választattak meg körjegyzőnek. Högagra helyettes jegyzőll Pass Gyula eddigi tanopoljai aljegyző küldetett ki, Tanopoljára pedig Hajcsakajó Elek.

Részvétellel értesülünk, hogy Margóczy József losoncai ág. ev. lelkész urat szőlőszekt érte. A derék férfiban, mint egy ide értesült táviratból tudjuk, — már jobban érzi magát s lassan bír, de biztosan ki fog gyógyulni bajából.

Gonda Pál csábi honvármegyei esperes, honnét szolgálat után jó megérdemelt nyugalmába vonni; bevérd s prima öhercezséggel Lakadó Ignác szőlőgrémi káplán nevezte ki.

Magalom indult meg B. Gyarmaton az irnok, hogy a három pénztárteretből kétszöt rindíjanak, tehát hogy az egyik a másik, vagy harmadikkal fusionáljon. A közigazgatásunk körül kálitásho helyezett államotítás a vidéki pénztárterekre, különbözően azokra, amelyek jobbkára megyrei befelelték dolgoznak, kétségkívül megrendítőleg fog hatni, mert a megyrei betétek a vidéki pénztárterektől ki fognak vétetni s így alapos egy és más vidéki pénztárteret részéről az aggodalom s munká folytatás előre való gondoskodás. A valuta rendszeré a kamatállhat okvetlenül la fogja szilktítani. Ily körülmények közl s pénztárteretnek B. Gyarmaton, habár eddig mindhárom meg lehetőségen prosperál, — jövője és eszisztenciája bizonyítottan nem tekinthető. Ezen alapos aggodalmak kézzentelen a 3 pénztárteret igazgatóságúllt arra, hogy a napirendi leve kérdést komoly tanácskozás tárgyára hagyják. Mint értesülünk az igazgatóságok szűkebb költészeteknek menesztenek ki a valóban fontos kérdések előkészítésére.

Meg meg eméllt a nágrádjárási segédrolgábirói állomás, már is két jelöltje van. A honbiztosúg ugyan az, hogy Ballasy Antal főispáni titkár úr a minisztériumban fog averni neki kedvezőbb alkalmasság, helyébe főispáni titkárul Szoatag Antal ér venne. — Szoatag Antal ur előleplettével ezertal megránszodik, a nágrádjárási segédrolgábiróság, A. L. és V. tiszteletlaptárunk a maga jelöltjeül Szakali Ferencz urat emlegeti; legfőbb silencia van azonban Balas Barna urnak

